

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Judbhjælselfriſt

til

den offentlige

Afgangseramen og Hovederamen

i

Frederiksborg lærde Skole

i Juni og Juli 1857.

Skoleesterretninger for Skoleaaret 1856—57 af Dr. h. M. Flemmer,
Etatsraad, Prof. og Skolens Rector.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. C. Scharling.

Afgangsexamen.

S Overeensstemmelse med Ministerialskrivelse af 14 Juni 1856 afholdtes den skriftlige Deel af Afgangsexamen for 1856 ved Frederiksborg lærde Skole i Tiden d. 23—25 Juni. Opgaverne dertil sendtes som sædvanligt under Forsegling fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, og ere de samme for alle Skoler.

Da Undervisningsinspecteuren var forhindret fra at overvære Afgangsexamens mundtlige Deel, og det var overladt Skolens Rector med Hensyn hertil at anordne det Fernødne, blev denne Deel af Prøven holdt i Forbindelse med Skolens Hovedexamen i Tiden d. 12—21 Juli efter det i forrige Aars Skolefterretninger aftrykte Schema. Til Afgangsexamens sidste Deel indstillede sig de 7 Disciple i øverste Classe, som i Aaret 1854 havde underkastet sig dens første Deel og derefter vare opsløptede i øverste Classe, nemlig Henrik Carl Alexander Lassen, Carl Arnold Leopold Heise, Hans Christian Holch, Ole Frederik Emil Fensmark, Thorvald Philip Landsberg, Ludvig Beethoven Jessen og Alexander Niels Lorenzen Hansen; til dens første Deel indstillede sig samtlige 8 Disciple i 6te Cl., nemlig Niels Hansen Schou, Sigfred Diderik Svanberg Rump, Thomas Nicolai

Topp Nielsen, Ferdinand Hans Henrik Verch, Knud Arent Larsen Brendstrup, Christian Arnold Conrad Winckel, Oscar Harald Wiggo Emil le Normand de Bretteville og Johannes Balthasar Gebhard Obelix, hvilke efter Resultaterne af Afgangs- og Hovedexamenu opfløttedes i 7de Cl. Til Universitetet afgik Carl Arnold Leopold Heise med 4 Ug. og 9 Mg. (Talværdi 95 Points), Henrik Carl Alexander Lassen med 5 Ug., 7 Mg. og 1 G. (Talværdi 94 Points), Ole Frederik Emil Fensmark med 3 Ug., 7 Mg. og 3 G. (Talværdi 88 Points), Hans Christian Holch med 1 Ug., 8 Mg. og 4 G. (Talværdi 84 Points), Thorvald Philip Landsberg med 1 Ug., 8 Mg. og 4 G. (Talværdi 84 Points), Ludvig Beethoven Jessen med 1 Ug., 7 Mg. og 5 G. (Talværdi 82 Points) og Alexander Niels Lorenzen Hansen med 4 Mg., 6 G., 2 Tg. og 1 Mdl. (Talværdi 53 Points). Til Første Charakter kræves en Talværdi af i det Mindste 79 Points, til Anden af i det Mindste 41 Points. Det fuldstændige Resultat af Afgangsexamen for 1856 sees af efterstaende Schema, der for de 7 Aeldres Vedkommende tilsige indeholder de dem ved Afgangsexamens første Deel i 1854 tilfjendte Charakterer.

Undervisningen. Lærerne.

I Lærerpersonalet ere ingen Forandringer indtrufne. Under 19 Marts d. A. blev hidtilværende Adjunkt Kønigsfeldt forundt Prædikat af Overlærer. I Juni 1856 var samme Lærer fra Hs. Majestæt Kongen af Sverrig og Norge gjennem den lgl. svenske Legation i København blevet tilstillet den svenske Guldbmedaille »Memoriæ pignus«, og under 2 Dec. s. A. fra Hs. Majestæt Kongen af Danmark ligeledes den danske Fortjenstmedaille i Guld med Tilladelse til at bære den.

Lectionstabellen og Fagfordelingen er i det Hele bibeholdt uforandret fra forrige Skoleaar, blot at det blev vedtaget, at de twende Lærere i Tydsk, Adjunkterne Lowsen og Hertel, mellem hvilke Faget hidtil havde været fordeelt saaledes, at Adjunkt Hertel havde de 2 nederste Classer og Adjunkt Lowsen Classerne III—VI, for fremtiden genseidigt skulde ascendere, saaledes at Adjunkt Hertel for dette Skoleaar overtog II, III og IV Cl., Adjunkt Lowsen I, V og VI, hvorved de beholdt hver omrent det samme Timeantal. Fra 1ste April har Hebraisk kun været tillagt 2 Timer, da kun eet Parti ønskede Undervisning i dette Fag. Endelig blev fra 1ste Nov. Undervisning i Tegning indført i de 3 nederste Classer med 1 Time i hver Classe og overtaget af Adjunkt Knædenborg. Til nærmere Oversigt aftryffkes efterstaende Lectionstabell og Fagfordeling, saaledes som den efter disse Forandringer har været.

Læktionstabell.

	VII Cl.	VI Cl.	V Cl.	IV Cl.	III Cl.	II Cl.	I Cl.	Summa ugentlige Timer.
Dansk	2	2	2	2	3	5	6	22
Tydkst	"	4	2	2	3	5	6	22
Fraenkst	"	2	3	2	2	5	"	14
Latin	10	9	10	10	10	"	"	49
Græsk	6	5	5	5	"	"	"	21
Religion	2	2	2	2	2	3	3	16
Historie	3	3	3	3	3	3	4	22
Geographi	"	1	1	1	1	1	3	8
Mathematik	8	4	4	4	3	4	3	30
Naturlære	4	"	"	"	"	"	"	4
Naturhistorie	"	2	2	2	3	3	3	15
Skrivning	"	"	"	1	3	4	5	13
Tegning	"	"	"	"	1	1	1	3
Gymnastik	—	—	—	—	—	—	—	5
Hebraisk	2	"	"	"	"	"	"	2
Sang	—	—	—	—	—	—	—	4
Ugentlige Timer	34	36	36	36	36	36	36	—

I Mathematik er VII Cl. deelt i 2 Afdelinger, hver med 4 Timer. Ved Sangunderviisningen, hvor VII Cl. hidtil har været dispenset, hvilken Dispensation for Fremtiden vil ophøre, kan Classeinddelingen ikke følges, men hver Delestagende har 1 Time. Ved Gymnastikunderviisningen ere Classerne combinerede saaledes, at hele Underviisningen udgør 5 Timer og hver Discipel har 2 Timer.

Fagsfærdeling.

Rector Latin og Græsk i VII Cl. . . . 16 Timer ugentligt.
Overlærer Østermann Latin i VI og V

Cl., Græsk i VI Cl. . . . 24 — —

Overlærer Holmstedt Physik i VII Cl.,						
Mathematik i VII—IV Cl.	24	Timer ugentligt.				
— Reinhard Latin i IV og III Cl., Græss i V og IV Cl., Hist. og Geogr. i IV Cl.	34	—	—			
— Königsfeldt Hebr. i VII Cl., Hist. i VII—V Cl., Geogr. i VI og V Cl., Skrivning i IV—I Cl.	26	—	—			
Adjunkt Løwsen Thysk i VI, V, I Cl., Hist. og Geogr. i III—I Cl.	27	—	—			
— Borre Religion i VII—I Cl., Dansk i VII—V Cl., Franskt i VI—I Cl.	31	—	—			
— Knæchtenborg Naturhist. i VI—I Cl., Mathematik og Tegning i III—I Cl.	28	—	—			
— Hertel Dansk i IV—I Cl., Thysk i IV, III, II Cl., Franskt i II Cl.	31	—	—			
Gymnastiklæreren	5	—	—			
Skolelærer Erslev som Singelærer. . .	4	—	—			

Hvilke Gagetillæg der i Henhold til Loven af 28 Febr. 1856 have været tillagte Lærerne for Finantsaaret 1 April 1856 — 31 Marts 1857, er berettet i forrige Aars Skoleprogram; for Finantsaaret 1 April 1857 — 31 Marts 1858 ere i Henhold til Loven af 15 Febr. 1857 følgende Gagetillæg bestemte for Lærerne, hvilke udbetales maanedsviis med $\frac{1}{2}$ i Forening med den egentlige Gage.

Rector	256 Rdl.
Overlærer Østermann	202 —
— Holmstedt	168 —

Overlærer Reinhard	176 Rdl.
— Kønigssfeldt	168 —
Adjunkt Lewsen	168 —
— Børre	158 —
— Knæckeborg	140 —
— Hertel for 5 Maaneder 55 Rdl., for 7 Maaneder 81 Rdl. 4 Mt. *) 136 Rdl. 4 Mt.	
Skoleopvarteren	30 Rdl.

Det er berettet i foregaaende Program, at i Overensstemmelse med Ministerialskrivelse af 21 Aug. 1855 blive Skolens faste Lærere, fra 23 Aug. 1855 at regne, udbetalte en Godtgjørelse af 21 Rdl. aarlig for hver Time, de læse over 24 om Ugen. Samme Godtgjørelse af 21 Rdl. aarlig for hver Time er fra 1 April 1856 fastsat for Timelærere.

Disciplene.

Disciplenes Antal var ved Slutningen af forrige Skoleaar 66. Af disse afgik, som ovenfor nældt, 7 til Universitetet. 19 nye Disciple optoges. Efter Hovedexamen eller i Aarets Øyb udmøldtes 7 Disciple. Skoleaaret begyndte d. 23 August med 74 Disciple, og sluttede med 71 Disciple. En Liste over Disciplene i den Orden, hvori de efter sidste Maanedscensur sidde i Classerne, tilspøies med Forældrenes Navne og Stilling i Parenthes. Det bemærkes, at Disciplene i VII Cl. A siden 1 April d. A. uden maanedlig Omflytning have været anviste de 6 øverste Nr. i VII Cl. som en særlig Afdeling.

---

*) Grunden til at Adj. Hertel fra 1 Sept. faaer højere Tillæg, er at han fra den Tid anordningsmæssigt ascenderer til højere Gage.

VII Classe.

- 1) Vilhelm Carl Ravn (Regimentschirurg Ravn i Helsingør).
- 2) Michael Claussen (forrige Assessor Claussen paa Erø).
- 3) Caspar Spang (Farver Spang i Nykøbing i Sjælland).
- 4) Peter Louis Stricker Gulstad (Contoirchef Gulstad under Øresunds Toldkammer).
- 5) Laurits Eiler Gunnerson (Kobbersmedmester Gunnerson i Hillerød).
- 6) Christopher Joachim Baldemar Landsperg (Forstaaed Landsperg paa Dæmpegaard).
- 7) Sigfred Diderik Svænberg Rump (afd. Glarmester Rump i Hillerød).
- 8) Niels Hansen Schou (Branddirecteur Schou i Hillerød).
- 9) Christian Arnold Conrad Wineken (Kjøbmand Wineken i Hillerød).
- 10) Johannes Balthasar Gebhard Obelitz (Skovrider Obelitz i Østrup ved Hillerød).
- 11) Oscar Harald Biggo Emil le Normand de Bretteville (afd. Kammerjunker, Bysoged le Normand de Bretteville i Åbeltoft).
- 12) Thomas Nicolai Topp Nielsen (Pastor Nielsen i Ramøse).
- 13) Knud Arent Larsen Brendstrup (Kjøbmand Brendstrup paa Frederiks værk).
- 14) Ferdinand Hans Henrik Lerche (Kammerherre Lerche i Hillerød).

VI Classe.

- 1) Michael Frederik Kamman Blichfeld (Provst Blichfeld i Veiby).

- 2) Christian Møller (Magazinforvalter Møller paa Fredeksborg).
- 3) Carl Julius Uldall (Overauditeur Uldall i København).
- 4) Jacob Arnold Christian Holmblad (Fabrikeier L. Holmblad i København).
- 5) Gotthelf Carl Andreas Oluf Hørup (Skolelærer Hørup i Thorupmagle).

V Classe.

- 1) Axel Lange (afd. Hof- og Stadsretsprocurator F. M. Lange i København).
- 2) Axel Otto Georg Tuxwærd (Kammerassessor Tuxwærd i Helsingør).
- 3) Hans Hermann Julius Reinsholm (Kammerassessor Reinsholm paa Arresødal).
- 4) Otto Peter Frederik Baldemar Kjeldahl (Kamerraad Kjeldahl paa Fægerspriis).
- 5) Georg Henrik Wilsbech (Proprietair Wilsbech i Neiede).
- 6) Laurits Otto Christian Ottesen (Teglværkseier Ottesen ved Hillerød).
- 7) Elias Marcussen (belgisk Consul, Grosserer Marcussen i Helsingør).
- 8) Christian Andreas Nyholm (Forstraad Nyholm paa Fægerspriis).
- 9) Carl Vilhelm Christian Abhe (Købmand M. N. R. Abhe i Hillerød).
- 10) Theodor Nicolai Brendstrup (Broder til Nr. 13 i VII Cl.).

IV Classe.

- 1) Christopher Julius Goldschmidt (Uhrmager Goldschmidt i Hillerød).

- 2) Johan Peter Frederik Rieper (Postmester Rieper i Hillerød).
- 3) Just Christian Andresen (Godsforvalter Andresen paa Krabbesholm).
- 4) Peter Ludvig Hertel (Pastor Hertel i Haarslev).
- 5) Andreas Frederik Mandix Schou (Broder til Nr. 8 i VII El.).
- 6) Frederik Øfeig Kaas (Kjøbmand Kaas i Helsingør).
- 7) Alexander Joachim Suhr Gulstad (Sklivsklarerer Gulstad i Helsingør).
- 8) Vilhelm Christian Rudolf Kønigsfeldt (Overlærer Kønigsfeldt i Hillerød).
- 9) Theodor Christian Mogens Petersen (afd. Brændevisbrænder A. Petersen i Hillerød).
- 10) Jean Henry William August la Cour (Provst la Cour i Helsingør).
- 11) Christian Peter Margnius Petersen (Cancelliraad, Hospitalsforstander Petersen i Hillerød).

III Classe.

- 1) Johan Sigismund Fasting (Justitsraad Fasting paa Esrom).
- 2) Nicolai Abraham Holten Mazar de la Garde (Justitsraad Mazar de la Garde i Helsingør).
- 3) Ove Fjeldgaard (afd. Kammeraad Fjeldgaard i Thisted).
- 4) Sørgen Daniel Bruhn (Skovfoged Bruhn i Strøgaardsvæng).
- 5) Jens Andresen (Provst Andresen i Korsør).
- 6) Thorkil van Aller (nederlandsk Consul van Aller i Helsingør).
- 7) Hans Christian Carl Frederik Anton Molbech (Skolelærer Molbech i Faxø).

- 8) Christian Erik Emil Heilmann (Gjæstgiver Heilmann paa Frederiksverk).
- 9) Hannibal Henrik Lerche (Kammerjunker Lerche, Amtsforvalter i Frederiksberg).
- 10) Peter Werner Nielsen (Understutmester Nielsen i Frederiksberg).
- 11) Hans Hermann Theodor Mogens Petersen (Broder til Nr. 11 i IV Cl.).

II Classe.

- 1) Ferdinand Laurits Sørgensen (Garver P. H. Sørgensen i Hillerød).
- 2) Bendt Cornelius Christoph Frederik Ewertsen (Rammerraad, Districtslæge Ewertsen i Hillerød).
- 3) Carl Sophus Emil Petersen (Broder til Nr. 9 i IV Cl.).
- 4) Peter Andreas Gross Andresen (Broder til Nr. 5 i III Cl.).
- 5) Hermann Carl Meinig Kallenbach (Pastor Kallenbach i Mehren).
- 6) Carl Peter Gowerz Jensen (Godseier C. H. J. Jensen paa Fredsholm i Lolland).
- 7) Laurits Frederik Diderik Tøyberg (Brænderieier Tøyberg paa Frederiksverk).
- 8) Lars Rasmusen Gjelstrup (Skomagermester Gjelstrup i Hillerød).
- 9) Frederik Balthasar Wilsbech (Broder til Nr. 5 i V Cl.).
- 10) Ernst Bruhn (Kjøbmand Joh. H. Bruhn i Hillerød).

I Classe.

- 1) Hermann Christian Marius Dahl (Muurmester Dahl i Hillerød).
- 2) Gustav Vilhelm Victor Lange (Broder til Nr. 1 i V Cl.)

- 3) Louis Hermann Stiehler Jørgensen (Livskytte Jørgensen hos H. Majestæt Kongen).
- 4) Jacob Julius Fahn (Billedhugger Fahn i Hillerød).
- 5) Carl Jens Peter Liebst (Skolelærer Liebst i Ramløse).
- 6) Carl Ludvig Otto Baudissin (Capitain Grev Baudissin i Altona).
- 7) Hans Christian Wolfgang Hertel (Broder til Nr. 4 i IV Cl.).
- 8) Flemming Ludvig Lerche (Broder til Nr. 9 i III Cl.).
- 9) Axel Frederik Goweritz Jensen (Broder til Nr. 6 i II Cl.).
- 10) Christian Mandix Schou (Broder til Nr. 8 i VII Cl.).

Stipendier og Gratiskladser. Bibliotheket.

Af Skolens eget Stipendiefond er der for i Aar bevilget et Beløb af 285 Rdl., nemlig C. Spang og D. H. B. Bretteville hver en Portion paa 50 Rdl.; M. Claussen, Chr. A. C. Wineken og S. D. Sv. Rump hver en Portion paa 35 Rdl.; J. B. G. Obelitz, A. Lange, L. D. C. Ottesen og C. J. Goldschmidt hver en Portion paa 20 Rdl., Alt at oplægge til Bedkommendes Afgang til Universitetet. Af Slagelsfestipendiet ere de sædvanlige 90 Rdl. uddeleste saaledes, at N. H. Schou er bevilget en Portion paa 50 Rdl., og A. F. M. Schou og B. Chr. R. Kønigsfeldt hver en Portion paa 20 Rdl., ligeledes Alt at oplægge til deres Afgang til Universitetet. Fremdeles er der ved Ministerialskrivelse af 23 Jan. d. A. bevilget P. L. Hertel og Jens Andresen (III Cl.) hver 60 Rdl. extraordinaire Stipendum af den ved Loven af 14 April 1852 § 5 in sine hjemlede extraordinaire Understøttelse til Disciple fra Slagelse By og Omegn. Foruden oven nævnte 12 Stipendiater, der eo

ipso ere Gratister, ere endvidere efterfølgende 13 Disciple bevilgede ordinaire Gratistpladser for hele Året, nemlig B. C. Ravn, P. L. St. Gulstad, C. J. B. Landsperg, F. H. H. Lerche, Chr. Møller, G. C. A. D. Hørup, G. H. Wilsbech, J. P. F. Nieper, J. C. Andresen, P. L. Hertel, J. D. Bruhn, Jens Andresen og H. C. C. F. A. Melbeck. De 2 moltkifte Stipendier paa 40 Rdl. hvert aarlig ere oppebaarne af J. B. G. Obelix og F. H. H. Lerche. For Tiden have følgende Disciple Stipendieoplug indestaaende i Sparekassen eller Universitetsqvæsturen til følgende Beløb: M. Claussen 180 Rdl., C. Spang 90 Rdl., S. D. Sv. Kump 115 Rdl., N. H. Schou 50 Rdl., Chr. A. C. Wineken 160 Rdl., J. B. G. Obelix 80 Rdl., O. H. B. Bretteville 50 Rdl., F. H. H. Lerche 55 Rdl., A. Lange 80 Rdl., L. D. C. Ottesen 20 Rdl., Chr. J. Goldschmidt 20 Rdl., A. F. M. Schou 20 Rdl. og B. Chr. R. Königsfeldt 100 Rdl., i Alt 1020 Rdl.

Bibliotheket og de videnskabelige Samlinger vedblive stadigt at modtage Forøgelse, deels ved Forsendelse fra Cultusministeriet og Gaver fra Private, deels ved Indkjøb saavel for den normerede Sum 385 Rdl., som for Disciplenes Bidrag til Morskabsbibliotheket, der for dette Skoleaar har andraget 59 Rdl. Efterat en Realcatalog over Bibliotheket og Samlingerne er blevet trykt i Programmet for 1852 og twende Tillæg dertil i Programmerne for 1854 og 1856, vil der i Programmet for 1858 blive givet et tredie Tillæg om den i Mellemitiden skete Forøgelse og Udvidelse af Bibliotheket og Samlingerne.

De i Skoleaaret gjennemgaaede Pensæ. Lære- og Læsebøger.

Dansk.

VII Cl. Af Thortsens Litteraturhistorie er læst fra Holberg incl. til Slutningen. Saavidt Tiden har tilladt det, ere udvalgte Stykker af forskjellige Forfattere forelæste paa Skolen. Øvelser i mundtligt Foredrag ere afholdte 1 Gang hver Maaned, hvorhos i Regelen 3 Stile ere skrevne i samme Tidsrum.

VI Cl. Af Thortsens Haandbog er læst Begyndelsen indtil Frederik V. Sneedorff-Birchs Rettskrivningslære er repeteret. Af Borgens Veiledning Pag. 65—109. Prøver af forskjellige Forfattere ere læste. Stile og Foredrag som i VII Cl.; dog er oftere en Stil skrevet paa Skolen.

V Cl. Sneedorff-Birchs Rettskrivningslære er repeteret indtil Læren om Tonefaldet. Af Borgens Veiledning er læst Pag. 56—109. I Regelen er 1 Stil skrevet om Ugen; ofte er en Extemporalstil skrevet paa Skolen, jevnlig med nogen Veiledning. Flere æsthetiske Værker ere læste paa Skolen.

IV Cl. Holsts poetiske og prosaiske Læsebøger ere benyttede til Øvelser i Læsning og Analyse, og Bojesens danske Sproglære repeteret. 1 Stil om Ugen.

III Cl. Bojesens danske Sproglære er læst fuldstændig, og Holsts prosaiske Læsebog benyttet som i IV Cl. 1 Stil om Ugen.

II Cl. Molbechs danske Læsebog fra Pag. 145 til Enden. Bojesens danske Sproglære indtil Ordstillingen. 2 Stile om Ugen.

I Cl. Molbechs danske Læsebog, fra Begyndelsen til Pag.

150. Den enkelte Sætning er analyseret. 3 Dictat-stile om Ugen. Af Høsts Smaadigte til Udenads-læsning ere 8 læerte.

Latin.

VII Cl. A. Ciceros Taler for S. Roscius fra Ameria, mod Catilina, de 2 første philippiske, Sammes Cato Major og Cælius; Sallusts Bellum Catilinarium; Livius 6te, 31te og 32te Bog; Tacitus's Agricola og Germania; af E. Flemmers Udvælg af Sølvvalderens Prosaister Affnittene af Curtius, Plinius, Quintilian, Seneca, Bel-lejus, Suetonius og Tacitus; Horats's Ode 2den og 3die Bog samt Epistlerne og Ars poetica; Eneidens 1ste, 4de og 5te Bog. Forskjellige Punkter af Grammatiken efter Madvig ere behandlede, eftersom Læsningen eller de skriftlige Arbeider dertil gave Anledning; det Væsentligste af Antiquiteter og Litteraturhistorie er meddeelt efter Bojesen og Tregder. 2 Stile ugentlig.

VII Cl. B. Ciceros 2 første philippiske Taler, Sammes Cato Major og Cælius, Sallusts Bellum Catilinarium og Jugurthinum, Livius 31te Bog; af E. Flemmers Udvælg af Sølvvalderens Prosaister Affnittene af Curtius, Se-neca, Quintilian og Tacitus; Horats's Ode 3die Bog, Eneidens 1ste og 5te Bog. Grammatik, Litteraturhi-story, Antiquiteter, Stiil ligesom VII Cl. A.

VI Cl. Ciceros Tale for Milo, Sammes Cælius, Livius 31te Bog, Eneidens 2den og 3die Bog. I Madvigs latinske Grammatik Størstedelen af Syntaxen. Bojesens romerske Antiquiteter indtil Affnittet om Netsvæse-uet. 2 Stile ugentlig ffrevne hjemme; desuden 1 hver-anden Uge skrevet paa Skolen.

V Cl. Ciceros Taler mod Catilina, Livius 31te Bog. I Madvigs latinske Grammatik Formlæren repeteret, Syntaxen indtil Participerne. 3 Stile ugentlig, 2 skrevne hjemme, 1 paa Skolen.

IV Cl. Cæsars Gallerkrig 1ste og 2den Bog. Af Madvigs Grammatik Formlæren repeteret, i Syntaxen læst de vigtigste Regler af Cæsarslæren samt enkelte Regler af Afsnittet om Conjunktiv og Infinitiv. 2 Stile ugentlig, den ene hjemme, den anden paa Skolen.

III Cl. Bergs og Møllers Lærebog Pag. 1—37. Af Cornelius Nepos: Miltiades, Themistokles, Aristides, Pausanias. I Madvigs Grammatik det Vigtigste af Formlæren indtil Orddannelseslæren. Skriftlige Øvelser et Par Gange om Ugen.

Græsk.

VII Cl. A. Odysseens 11te—16de Bog; Herodots 1ste og 2den Bog; Xenephens Memorabilia 1ste og 3die Bog; Platons Apologia Socratis og Criton; Demosthenes's Tale om Freden, de 3 olhuthisse, de 3 philippiske, Talen om Chersonesos, om Kronen*); Sophokles's Oedipus paa Kolonus. Hovedpunkterne af Madvigs græske Syntax ere gjennemgaaede, eftersom Læsningen dertil gav Anledning, ligeledes Antiquiteterne; Litteraturhistorien efter Tregder.

VII Cl. B. Odysseens 12te—16de Bog, Herodots 1ste Bog, Platons Apologia Socratis og Criton, Demosthenes's Taler om Chersonesos og om Kronen. Grammatik og Antiquiteter ligesom VII Cl. A.

*) Talerne om Chersonesos og om Kronen opgives ikke til Afgangsexamen.

- VI Cl. Odysseens 13de Bog, Herodots 1ste Bog cap. 1—119, Xenophons Memorabilia Socratis 1ste Bog. Repeteret Verberne i Tregders Formlære. Madvigs Syntax benyttet til Henviisninger.
- V Cl. Xenophons Anabasis 1ste og 2den Bog. Tregders Formlære indtil Orddannelseslæren.
- IV Cl. Lunds Læsebog Pag. 1—21, 113—24, 137—40. Det Bigtigste af Tregders Formlære indtil Verberne paa μι.

Hebraisk.

- VII Cl. Genesis og de 15 første Psalmer. Et fuldstændigt Cursus i Grammatiken efter Whitte. — Fra Skoleaarets Begyndelse fil ogaa et yngre Parti Undervisning i Hebraisk, men disse Disciple faldt alle fra i Løbet af Januar Qvartal.

Hydsk.

- VI Cl. Hele den poetiske Deel af Hjorts Læsebog. Ugentlig ere skrevne 4 Stile, de 2 hjemme, de 2 paa Skolen. Meyers Grammatik. En kort Litteraturhistorie.
- V Cl. Hjorts Læsebog Pag. 415—59. Ugentlig 2 Stile, den ene skrevet hjemme, den anden paa Skolen. Meyers Grammatik.
- IV Cl. Hjorts Læsebog (3die Oplag) Pag. 146—94. Meyers Grammatik. 1 Stil om Ugen.
- III Cl. Hjorts Læsebog (3die Oplag) Pag. 21—87. Formleren efter Meyers Grammatik. 1 Stil om Ugen, skrevet deels paa Skolen, deels hjemme.
- II Cl. Rungs Læsebog Pag. 152—220. Jørs og Rungs Materialier benyttede til mundtlig og skriftlig Over-

sættelse fra Danst. Formlæren efter Meyers Grammatik.

I Cl. Rungs Læsebog Pag. 34—152. Det Vigtigste af Formlæren efter Meyers Grammatik.

Fransk.

VI Cl. Statarisk Borrings Etudes Pag. 62—105, 441—49, 451—62, 468—73. Cursorisk af hele Classen Oeuvres de Merimée I et II. En enkelt Discipel har dog ikke magtet det Hele; derimod have de Andre endnu læst flere, dels prosaiske, dels dramatiske Stykker, saasom Chateaubriands Atala, René, le dernier des Abencerrages, la guzla par Merimée o. fl. I det første Halvaar er 1 Stiil skrevet om Ugen. Hele Borrings Grammatik.

V Cl. Borrings Etudes Pag. 1—62, 105—33, 173—91, 242—72, 284—325, 384—94. Hele Grammatiken er læst. 1 Stiil ugentlig.

IV Cl. Borrings Læsebog for Mellemklasser Pag. 106—16, 151—226, 241—50. Af Grammatiken hele Formlæren og den første Deel af Syntaxen til Pronomerne. 1 Stiil ugentlig.

III Cl. Borrings Læsebog for Mellemklasser Pag. 1—52, 82—90. Af Grammatiken hele Formlæren og de vigtigste uregelmæssige Verber. 1 let Stiil ugentlig.

II Cl. Borrings Manuel Pag. 23—165. Af Borrings Grammatik Artiklen, Pronomina, Talord, Hjælpeverber og de 4 Conjugationer.

Religion.

VII Cl. Af Gads Lærebog er læst Pag. 1—82, 110—60, 206 ad fin. Af det N. Test. i Grundsproget er læst Vo-

hannes's Evangelium; desuden har VII Cl. A repeteret Brevet til Galaterne.

VI Cl. Af Gads Lærebog Pag. 36—110. Hele Herslebs Bibelhistorie er læst og tildeels repeteret.

V Cl. Gads Lærebog Pag. 48—110. Af Herslebs Bibelhistorie er læst det N. Test. Til Bibellæsning er henlyttet Lucas's Evangelium.

IV Cl. Balles Lærebog Cap. I og VI C. indtil Enden. Af Herslebs Bibelhistorie fra Pag. 76 indtil det N. Test. En Deel af Marcus's og Lucas's Evangelier er læst.

III Cl. Balles Lærebog Cap. IV—VI C. Herslebs større Bibelhistorie Pag. 1—76. En Deel af Marci Evangelium. De tidligeste Psalmer repeteres her og i de 3 høiere Classer.

II Cl. Balles Lærebog Cap. I—III. Hele Herslebs mindre Bibelhistorie og endel. Psalmer. Af det G. Test. er læst Samuels 1ste Bog.

I Cl. Herslebs mindre Bibelhistorie Pag. 1—121. Luthers Katechismus og endel. Psalmer. Til Bibellæsning er henlyttet 1ste Mosebog.

Mathematik.

VII Cl. A. Repetition af det befalede Pensum efter Fallesens rene Mathematik, Ramus's Geometri og Trigonometri samt Steens Begyndelsesgrunde i den mathematiske Geographi. Skriftlige Opgaver ere besvarede ugentlig.

VII Cl. B. Repetition af Fallesens rene Mathematik, med Undtagelse af Cap. 6 og 7. Desuden er læst Ramus's Stereometri Pag. 144—211 (med Undtagelse af Nr.

17, 28, 29 og 72) samt det Meste af 1ste og 2det Cap. af Sammes Trigonometri. 1 Opgave ugentlig.

VI Cl. Fallesens rene Mathematik er deels læst, deels repeteret. Af Ramus's Geometri er læst Pag. 112—37 og det forhen læste repeteret. 1 Opgave ugentlig.

V Cl. Af Holmstedts Arithmetik er læst Pag. 27—75 (Potens, Rad, Forhold og Proportioner. Alm. Egenskaber ved Tal), Pag. 79—85 (Decimalbrøk), Pag. 104—13 (Signinger af 1ste Grad); repeteret Pag. 1—27 (Addition, Subtraction, Multiplication og Division). Af Ramus's Geometri Pag. 44—50, 53—72; repeteret Pag. 1—44. 1 Opgave ugentlig.

IV Cl. Af Holmstedts Arithmetik er læst det Meste af Pag. 1—60. Af Ramus's Geometri er læst Pag. 1—31. Nogle skriftlige Opgaver ere besvarede.

III Cl. Reguladetri i Brøk. I Bogstavregning de 4 Regningsarter indtil Decimalbrøk efter Bergs Opgaver.

II Cl. Regning med Brøk; Reguladetri i hele Tal med Parttagning.

I Cl. De 4 Regningsarter i benævnte Tal; Reguladetri i hele Tal.

Tegning.

III Cl. Geometrisk Tegning efter Schiellerups Værebog for Skoler.

II og I Cl. Høsteds Veileddning i Tegnefunkstens allersørste Grunde, 1ste og 2det Heste.

Naturlære.

VII Cl. A. Naturlærrens mechaniske Deel er læst efter Ørsted, og den chemiske Deel repeteret efter Petersen.

VII Cl. B. Naturlærrens mechaniske Deel er læst efter Ørsted.

Naturhistorie.

- VI Cl. Et Cursus i Zoologi, deels efter Bramsen's og Dreyers, deels efter Lütkens Lærebog; et Cursus i Botanik efter Petits Lærebog.
- V Cl. I Zoologi det menneskelige Legeme og almindelig Zoologi efter Lütkens Lærebog. I Botanik speciel og almindelig Botanik efter Petits Lærebog.
- IV Cl. Af Zoologien Drimene og Bløddhyrene efter Lütkens Lærebog, af Botaniken de 2 første Classer af Femtalsplanter efter Petits Lærebog. I Begyndelsen og Slutningen af Skoleaaret Øvelser i at beskrive Planter i Forbindelse med Smaaexcursioner.
- III Cl. Krybdehyrenes, Fiskenes og Insecternes Naturhistorie efter Lütkens Lærebog. I Slutningen af Skoleaaret Øvelser i at beskrive Planter.
- II Cl. Beskrivelser af Pattedhyrenes og Fuglenes Ydre, Levemaade, Betydning for Menneskene og Systematik, med Benyttelse af Naturalier og Afbildninger samt Lütkens Lærebog som Grundlag. I Slutningen af Skoleaaret Øvelser i at beskrive Planter.
- I Cl. Beskrivelser af et Udbalg af Beendyr som i II Cl., dog uden Benyttelse af nogen Lærebog. I Slutningen af Skoleaaret Øvelser i at hjælde Planter.

Historie.

- VII Cl. Et fuldstændigt Cursus i Verdenshistorien.
- VI Cl. Danmark, Schweiz og Italien.
- V Cl. Folkevandringens og Arabernes Periode (efter Weber); Frankrig, England, Spanien, Portugal, Nederlandene og Tyskland.
- IV Cl. Thriges gamle Historie; Königsfeldts gamle Geographi.

- III Cl. Allens Danmarks Historie fra Aar 1042 til 1848.
 II Cl. Rosdøs fragmentariske Historie fra Carl I. i England
       indtil Aar 1848. Danmarks Historie efter Allens
       Lærebog indtil 1042.
 I Cl. Rosdøs fragmentariske Historie fra Begyndelsen indtil
       Carl I. i England.

Geographi.

- VI Cl. Et fuldstændigt Cursus efter Belschow.
 V Cl. Den almindelige Indledning til Geographien og
       den specielle til Europa, Danmark, Norge, Sverrig,
       Rusland, America og Australien.
 IV Cl. Asien og Africa efter Belschows Lærebog.
 III Cl. Belschows Lærebog fra det britiske Rige til Asien.
 II Cl. Belschows Lærebog fra Europa til det britiske Rige.
 I Cl. Ingerslevs mindre Lærebog i Geographien.
-

I det nhe Skoleaar er paatænkt at bruge følgende Bøger i de forskjellige Classer *).

- VII Cl. I Latin og Græsk forskjellige Afsnit af Cicero, Livius, Sølvalderens Prosaister (Edv. Flemmer), Horats, Virgil, Xenophon, Platen, de græske Tragikere og Talere, Homer, Herodot, Alt efter nærmere Bestemmelse; Tregders Litteraturhistorie, Bojesens græske og romerske Antiquiteter, Madvigs latinske Grammatik og græske Syntax, Tregders græske Grammatik, et græsk N. Test.; Gads Lærebog, Thortsens Litteraturhistorie,
-

*) Da det er muligt, at nogle af disse Bøger ville blive ombyttede med andre, anmodes vedkommende Disciple om ikke at anskaffe sig de i det Følgende nævnte Bøger uden først nærmere at forespørge sig hos Rektor eller Faglæreren.

Winthers nordiske Mythologii, Borgens Veiledning til Udarbeidesser, Sneedorff-Birchs Rettskrivningslære, Ramus's Geometri og Trigonometri, Fallesens Arithmetik, Lalandes Logarithmer, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ste og 2den Deel, Ørsteds mechaniske Physik (samt for VII Cl. A Müllers chemiske Physik ved Petersen og Steens Begyndelsesgrunde i den mathematiske Geographi), Webers Verdenshistorie, Kofods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie, Kønigfeldts gamle Geographi; samt for dem, som læse Hebraisk, en hebraisk Bibel og Whittes Grammatik.

VI Cl. Ciceros Taler, Affnit af hans philosophiske Skrifter, af Livius, Sallust, Virgil, Horats, Herodot, Odysseen, Xenophon, Alt efter nærmere Bestemmelser; Madvigs latinske Grammatik og græske Syntax, Tregders græske Grammatik, Sammes Litteraturhistorie, Bojesens græske og romerske Antiquiteter, Gads Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, Thortsens Litteraturhistorie, Winthers nordiske Mythologii, Borgens Veiledning, Sneedorff-Birchs Rettskrivningslære, Borring's Etudes (sidste Udg.), Sammes Stiiløvelser (5te Udg.) og Grammatik (8de Udg.), Hjorts thyske Lærebog (poetisk Deel), Lorenzens Stiiløvelser, Meyers thyske Grammatik, Ramus's Geometri, Holmstedts Arithmetik, Lalandes Logarithmer, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ste og 2den Deel, Lütkens Zoologi, Petits Botanik, Webers Verdenshistorie, Kofods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Velschow, Kønigfeldts gamle Geographi, et Atlas.

V Cl. Ciceros Taler, Livius (Edv. Flemmer), Xenophons Anabasis, Madvigs latinske Grammatik, Tregders græske Grammatik, Bojesens romerske Antiquiteter, et dansk N.

Test., Gads Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, Borgens Veiledning, Sneedorff-Birchs Retskrivningslære, Borrings Etudes (sidste Udg.), Sammes Stiiløvelser (sidste Udg.) og Grammatik (8de Udg.), Hjorts thdske Lærebog, prosaisk Deel (3die Udg.), Lorenzens Stiiløvelser, Meyers thdske Grammatik, Ramus's Geometri, Holmstedts Arithmetik, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ste Deel, Lütkens Zoologi, Petits Botanik, Webers Verdenshistorie, Thriges gamle Historie, Kofods Udtog af Historien, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Belschow, Königsfeldts gamle Geographi, et Atlas.

IV Cl. Julius Cæsars Gallerkrig (Whitte), Ciceros Taler (Madvig), Madvigs latinske Grammatik, Lunds græske Lærebog, Tregders græske Grammatik, et dansk N. Test., Balles Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, Holsts danske poetiske Lærebog, Sneedorff-Birchs Retskrivningslære, Bojesens danske Grammatik, Borrings franske Lærebog for Mellemklasser, Sammes Grammatik og Stiiløvelser (Alt sidste Udgave), Hjorts thdske Lærebog, prosaisk Deel (3die Udg.), Lorenzens Stiiløvelser, Meyers thdske Grammatik, Ramus's Geometri, Holmstedts Arithmetik, Bergs Samling af mathematiske Opgaver 1ste Deel, Lütkens Zoologi, Petits Botanik, Thriges gamle Historie, Munthes Geographi ved Belschow, Königsfeldts gamle Geographi, et Atlas.

III Cl. Bergs og Møllers latinske Lærebog, Madvigs latinske Grammatik, et dansk N. Test., Balles Lærebog, Herslebs større Bibelhistorie, Holsts danske prosaiske Lærebog, Bojesens danske Grammatik, Borrings franske Lærebog for Mellemklasser, Sammes Grammatik og Stiiløvelser (Alt sidste Udg.), Hjorts thdske Lærebog,

prosaist Deel (3die Udg.), Fürs og Rungs Materialier, Meyers thyske Grammatik, Ursins Regnebog, Bergs Opgaver, Schiellerups Lærebog i geometrisk Tegning, Lütkens Zoologi, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Belschow, et Atlas.

II Cl. En Bibel, en Psalmebog, Katechismus, Balslevs Lærebog, Herslebs mindre Bibelhistorie, Molbechs danske Læsebog, Holsts Smaadigte til Udenadslæsning, Bojesens danske Grammatik, Borrings Manuel (sidste Udg.) og Grammatik (sidste Udg.), Rungs thyske Læsebog for lavere Classer, Fürs og Rungs Materialier, Meyers thyske Grammatik, Ursins Regnebog, Rabens Regneopgaver, Lütkens Zoologi, Nofods fragmentariske Historie, Allens Danmarks Historie, Munthes Geographi ved Belschow, et Atlas.

I Cl. En Bibel, en Psalmebog, Katechismus, Balslevs Bibelhistorie, Molbechs danske Læsebog, Holsts Smaadigte til Udenadslæsning, Rungs thyske Læsebog for lavere Classer, Simonsens thyske Grammatik, Ursins Regnebog, Rabens Regneopgaver, Nofods fragmentariske Historie, Ingerslevs lille Geographi, et Atlas.

Overlærer Reinhard tilbyder Disciplene privat Veilingning i det engelske Sprog.

Schema over den offentlige Afgangsexamen
og Hovederamen i Frederiksborg Lærde Skole
i Året 1857.

Tirsdagen d. 23 Juni.

- Æl. 9. VII, VI, III, II, I Cl. Dansk Stiil. Ho. Rø. L.
Kn. He.
" 4. VII Cl. Latinisk Version. V og IV Cl. Dansk Stiil.
III og II Cl. Regning. D. Ho. Rø. B. L.

Onsdagen d. 24 Juni.

- Æl. 9. VII—IV Cl. Latinisk Stiil. I Cl. Regning. Ho.
B. Kn. D. Rø.
" 4. VII Cl. Arithmetisk Opgave. VI—IV Cl. Mathe-
matiske Opgaver. He. R. Rø. L.

Torsdagen d. 25 Juni.

- Æl. 9. VII Cl. Geometrisk Opgave. D.
" 4. VI Cl. Tysk Stiil. B.

Fredagen d. 26 Juni.

- Æl. 8. VII Cl. A. Latin. Madvig, D. F.
" 12. VI Cl. Transk. B. D. He.
" 5. VII Cl. A. Historie. Madvig, Rø. R.
" 8. VI Cl. Geographi. Steenstrup, Rø. R.
" 12. VII Cl. A. Mathematik. Ho. R. Kn.
" 5. VII Cl. A. Physik. Steenstrup, Ho. Kn.

Lørdag d. 27 Juni.

- Æl. 8. VII Cl. A. Græss. Madvig, D. F.
" 12. VI Cl. Tysk. Madvig, L. He.

- kl. 8. VI Cl. Naturhistorie. Steenstrup, Kn. L.
 " 12. VII Cl. A. Religion og Hebraisk. B. Kø. Kn.

Mandagen d. 13 Juli.

- kl. 8. VII Cl. B. Historie. Kø. D. R.
 " 12. I Cl. Thysk. L. B. He.
 " 5. II Cl. Fransk. He. L. B.
 " 8. III Cl. Naturhistorie. Kn. Ho. L.
 " 12. V Cl. Mathematik. Ho. R. Kn.
 " 5. IV Cl. Mathematik. Ho. R. Kn.

Tirsdagen d. 14 Juli.

- kl. 8. V Cl. Thysk. L. B. He.
 " 12. V Cl. Fransk. B. Kø. He.
 " 5. III Cl. Latin. R. D. F.
 " 8. VI Cl. Mathematik. Ho. R. Kn.
 " 12. IV Cl. Naturhistorie. Kn. Ho. L.
 " 5. II Cl. Thysk. He. L. B.

Onsdagen d. 15 Juli.

- kl. 8. VII Cl. B. Græsk. F. D. R.
 " 12. VI Cl. Religion. B. Kø. Kn.
 " 5. V Cl. Græsk. R. D. F.
 " 8. III Cl. Fransk. B. L. He.
 " 12. I Cl. Dansk. He. L. Ho.
 " 5. IV Cl. Fransk. B. L. He.

Torsdagen d. 16 Juli.

- kl. 8. IV Cl. Latin. R. D. F.
 " 12. VI Cl. Historie. Kø. D. R.
 " 5. VII Cl. B. Religion. B. Kn. He.

- kl. 8. V Cl. Naturhistorie. Kn. Ho. L.
 „ 12. II Cl. Dansk. He. L. B.
 „ 5. I Cl. Historie og Geographi. L. Kø. Ho.

Fredagen d. 17 Juli.

- kl. 8. VII Cl. B. Physik. Ho. R. Kn.
 „ 12. VI Cl. Latin. D. R. F.
 „ 5. V Cl. Latin. D. R. F.
 „ 8. III Cl. Historie og Geographi. L. Kø. He.
 „ 12. IV Cl. Thysk. He. L. B.
 „ 5. II Cl. Historie og Geographi. L. Ho. Kø.

Løverdagen d. 18 Juli.

- kl. 8. VII Cl. B. Latin. F. D. R.
 „ 5. IV Cl. Græsk. R. D. F.
 „ 8. III Cl. Thysk. He. L. B.
 „ 12. V Cl. Religion. B. Kn. He.
 „ 5. I Cl. Naturhistorie. Kn. L. Kø.

Mandagen d. 20 Juli.

- kl. 8. VI Cl. Græsk. D. R. F.
 „ 12. IV Cl. Historie og Geographi. R. Kø. L.
 „ 5. V Cl. Historie og Geographi. Kø. D. R.
 „ 8. III Cl. Religion. B. Kø. He.
 „ 12. I Cl. Religion. B. Kn. He.
 „ 5. II Cl. Naturhistorie. Kn. Ho. L.

Tirsdagen d. 21 Juli.

- kl. 8. VII Cl. B. Mathematik. Ho. R. Kn.
 „ 8. IV Cl. Religion. B. Kø. He.
 „ 12. II Cl. Religion. B. Kø. He.

Onsdagen d. 22de Juli holdes Censuren, hvis Resultat samme Dag til en Tid, som vil blive nærmere bestemt, bekjendtgøres for Disciplene. Mandagen d. 24de August holdes Prøven over de nynomeldte Disciple, og Tirsdagen d. 25de August tager Underviisningen for det nye Skoleaar sin Begyndelse.

Disciplenes Fædre og Børger samt andre Skolens Behindere indbýdes herved til at høre den mundtlige Deel af disse Prøver med deres Nærværelse.

Fredrikshborg Lærde Skole, i Juni 1857.

H. M. Flemmer.